

Tietosuojavaltuutetun toimisto
PL 315
00181 Helsinki

Viite: Lausuntopyyntö (26.4.2006, Dn:ro 843/03/2006)

Asia: Lisäselvitys

AIS-TIEDON LUOVUTTAMINEN KAUPALLISIIN TARKOITUKSIIN

Alla on pyritty lisäselvityspyyntöne mukaisesti kuvaamaan tarkemmin AIS tietojen tietosisältöä sekä luovuttamista kaupallisiin tarkoituksiin. Pyydämme lausuntoanne siitä voidaanko AIS-järjestelmän viestinumeroiden 1 ja 5 sisältämät tiedot luovuttaa kuvatun kaltaiseen kaupalliseen toimintaan.

AIS tietojen tietosisältö

Suomeen on rakennettu Merenkulkulaitoksen toimesta Direktiivin 2002/59/EY artiklan 9 kohdan 1 mukainen AIS maa-asemaverkko alusten automaattisen tunnistusjärjestelmän (AIS) tietojen vastaanottoa ja käsittelyä varten. Verkon avulla voidaan seurata reaaliaikaisesti alusliikennettä Suomen kansallisilla ja osittain myös kansainvälisillä merialueilla sekä Saimaan syväväylän alueella.

Verkon kautta kerätään maa-asemien kuuluvuusalueella liikkuvista aluksista automaattisesti seuraavat muuttuvat tiedot (AIS viestinumero 1, 2 tai 3):

- Aluksen tila (esim. ankkurissa, satamassa, liikkuu koneilla, purjehtii, ohjattavuus heikentynyt, ym.)
- Aluksen kääntymisnopeus (ROT, Rate of Turn)
- Aluksen nopeus pohjan suhteen (SOG, Speed over Ground)
- Lähetetyn paikannustiedon tarkkuus (arvioitu, joko yli tai alle 10m)
- Aluksen sijainti (longitudi ja latitudi)
- Sijainnin aikaleima
- Aluksen suunta pohjan suhteen (COG, Course over Ground)
- Aluksen ohjaussuunta (True Heading)

sekä seuraavat kiinteät tai matkakohtaiset tiedot (AIS viestinumero 5):

- Aluksen/radiolaitteen MMSI-numero (Maritime Mobile Service Identity)
- Aluksen IMO-numero (International Maritime Organisation)
- Aluksen radiokutsu (Call Sign)
- Aluksen nimi
- Aluksen tyyppi (esim. matkustaja-alus, rahtialus, tankkeri)

- Yleisellä tasolla oleva kuvaus aluksen lastista (ilmoitus, jos lastina on vaarallisia aineita, mutta ei tarkempaa yksilöintiä lastin sisällöstä)
- Aluksen mitat (pituus, leveys, syväys)
- Määräsatama
- Arvioitu saapumisaika määräsatamaan (ETA, Estimated Time of Arrival)

Merenkulkulaitos ja muut valtion viranomaiset (Rajavartiolaitos, Puolustusvoimat, Ympäristöministeriö, Tulli, ym.) käyttävät tällä hetkellä yllämainittuja tietoja alusten tunnistamiseen ja niiden liikkeiden seuraamiseen. Mainitut tiedot ovat salaamattomia, ne lähetetään aluksista automaattisesti ja jatkuvasti ilman erillistä kyselyä ja ne ovat kenen tahansa soveltuvan radiovastaanottimen tai vastaanotinverkon haltijan vapaasti vastaanotettavissa.

Merenkulkulaitoksen mielestä näissä tiedoissa ei sinänsä ole mukana mitään arkaluontoista tai salassa pidettävää tietoa. Ei myöskään henkilötietoja.

Kyselymme tietojen luovuttamisesta koskee nimenomaan näitä ilman erillistä kyselyä, avoimista radiolähetyksistä kerättyjä tietoja, ei kaikkia Direktiivin liitteessä 1 ilmoitettaviksi määrättyjä tietoja.

Lausuntopyyntöä pyydetään AIS-tiedoista, ei direktiivissä mainitusta jäsenvaltioiden ylläpitämästä listasta tahoista, joilla on oikeus ottaa vastaan ja toimittaa eteenpäin direktiivin edellyttämiä tietoja.

Tietojen luovuttaminen kaupallisiin tarkoituksiin

Merenkulkulaitoksen toiminnan perustana ovat turvallinen ja sujuva kauppamerenkulku sekä yhteiskunnan ja asiakkaiden tarpeet. Toiminta-ajatuksen mukaisesti pyrimme itse tai ulkopuolisten toimijoiden avulla luomaan mm. mahdollisimman hyvät edellytykset yritysten meriyhteyksiä sisältävien logististen ketjujen toimivuudelle.

Meille on tullut yksityiseltä puolelta (rahtaajat, varustamot) paljon tiedusteluja mahdollisuudesta saada käyttöön Merenkulkulaitoksen keräämää alusten seurantatietoa nimenomaan logistisen ketjun nopeuttamiseen tähtäävien sovellusten lähtötiedoiksi (lähinnä erilaiset alusten sijainnin ja arvioidun saapumisajan graafisesti tai tekstimuodossa esittävät sovellukset).

Koska Merenkulkulaitoksen ei ole tarkoituksenmukaista itse ryhtyä kehittämään näitä asiakasryhmiä palvelevia järjestelmiä, on katsottu, että paras ratkaisu olisi AIS perustietojen luovuttaminen kaupallisten palveluntarjoajien käyttöön.

Tietojen luovuttamisen ehtona tulee olemaan sovellusten toimiva käyttäjänhallinta.

Lisätietoja: Apulaisjohtaja Rolf Bäckström
p: 020 448 4262
E-mail: rolf.backstrom@fma.fi

tai Toimistoinsinööri Kaisu Heikonen
p: 020 448 4341
E-mail: kaisu.heikonen@fma.fi

Rolf Bäckström
Apulaisjohtaja
Meriliikenteen ohjaus
Merenkululaitos

Tiedoksi: Pääjohtaja Markku Mylly
Johtaja Matti Aaltonen

